

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
мр Бојана Поповић
Живот и дело Борислава Михајловића Михиза

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовео комисију Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду, 7. 7. 2015.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>др Миливој Ненин, ред. проф. за ужу научну област Српска и јужнословенске књижевности са теоријом књижевности (предмет: Српска књижевност и јужнословенске књижевности), 17. март 2005, Филозофски факултет у Новом Саду, ментор;</p> <p>др Горана Раичевић, ред. проф. за ужу научну област Српска и јужнословенске књижевности са теоријом књижевности (предмет: Српска књижевност XX века), 23. април 2015, Филозофски факултет у Новом Саду;</p> <p>др Мило Ломпар, ред. проф. за ужу научну област Српска књижевност, 22. децембар 2010, Филолошки факултет, Београд</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Бојана, Слободан, Поповић</p> <p>2. Датум рођења, општина, република: 21. 10. 1976, Доњи Милановац, општина Мајданпек, Србија</p> <p>3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 10. 6. 2010. Филозофски факултет у Новом Саду, Одсек за српску књижевност, „Антун Густав Матош у српској књижевности”</p> <p>4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Књижевне науке</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
<i>Живот и дело Борислава Михајловића Михиза</i>

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графика и сл.

Докторска дисертација *Живот и дело Борислава Михајловића Михиза* написана је у обиму од 406 страна. Садржај чине следеће целине:

I КЊИЖЕВНИ ПОЧЕТАК 10-42

Симина 9а

Песме

Огледи

II ИЗ ДАНА У ДАН 43-118

Стални критичар НИН-а

Михиз и *Књижевне новине*

Најважнији текстови објављени у *Политици*

III МИХИЗ И „СТАРА ДАМА” 119-129

IV АНТОЛОГИЧАР МЕЂУРАТНЕ ПОЕЗИЈЕ 130-147

V ЕСЕЈИ, КРИТИКЕ, ПОРТРЕТИ... 148-194

Од истог читаоца

Књижевни разговори

Портрети

VI О ДРУГИМА, АЛИ И О СЕБИ 195-210

Аутобиографија о другима

Казивања и указивања

VII ДАСКЕ КОЈЕ СТВАРНО ЖИВОТ ЗНАЧЕ 211-313

Драматизације и адаптације

Оригиналне драме

Издајице

Атеље 212

VIII БИБЛИОГРАФИЈА БОРИСЛАВА МИХАЈЛОВИЋА МИХИЗА 313-406

Литература

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

О књижевној критици Борислава Михајловића Михиза, мр Бојана Поповић, пише онако како је о Михизу потребно писати – занимљиво. А ту занимљивост постиже тако што успоставља контекст за пуније читање књижевне критике Борислава Михајловића Михиза; Тек у судару са литерарним судовима Михизових савременика, види се његов истанчани нерв књижевног критичара; тек упоређен са вредносним судовима савременика тај истанчан нерв и сигуран вредносни суд више не делују као фраза и потрошено опште место.

Али, поред Михајловићевих првих читања, овде имамо и рецепцију тих његових текстова, притом је рад проткан и документима у једној лепој мери, која обогаћује ову тезу. У ред најважнијих докумената свакако иду и писма, која је кандидаткиња овде провукла на више места – не би ли документовала или поткрепила своје ставове о снажном дејству књижевне критике Борислава Михајловића Михиза.

Наиме, Михиз као последњи велики књижевни критичар – у пуном смислу те речи – био је институција. То како је растао до институције – јасно, убедљиво и прегледно је показала мр Бојана Поповић. Од књижевних почетака, преко читаних (хваљених и оспораваних) књижевних критика, све до тога да ни највећи српски писци не дају своја дела у штампу док их Михиз не прочита. Чак и један Александар Тишма, толико различит од Михиза (знамо то из Тишминих *Дневника*) – мења свој рукопис по упутствима нашег критичара.

С мером је кандидаткиња осветлила сложене односе писаца и критичара. То је најлакше показати на примеру читања поезије Десанке Максимовић. Са подсмехом је о Десанки Максимовић проговорио Михиз у својој књизи поезије, да би зрелу књигу Десанке Максимовић *Тражим помиловање* приказао тако да је и Десанка Максимовић остала без даха. То да је остала без даха сазнајемо из кратког писма које је Десанка Максимовић упутила Михизу и које је кандидаткиња донела у тези – без сувишних коментара. То је та срећна рука књижевне критике. Природно, много је таквих плодних сусрета.

Рад има свој ток, или је боље рећи континуитет. Михиз је у књижевност ушао као формиран писац - инсистирамо на овом писац, јер књижевна критика никад није била „литерарније” писана... Кад кажемо да књижевна критика није била литерарнија, онда мислимо на Михизово виђење Сент Андреје, на пример. Види је као „празан рукав српске књижевности”. Том сликом Михиз више и потресније говори неголи ли томови минуциозних анализа о судбини Сент Андреје... Михизова уопштавања чак и кад делују као плод каприца лака су, лепршава, пуна шарма – али дубоко промишљена. (И човек који име резерве кад су уопштавања у питању – мора то да му призна.)

Али, вратимо се току овог рада, који прати хронологију Михизовог живота. Издвојила је мр Бојана Поповић и преломне године у животу Борислава Михајловића Михиза. Леп је и лак прелазак на позориште; којим се Михиз инфицирао управо у Новом Саду, у време док је као управник Библиотеке Матице српске упловљавао у библиотечке воде.

Тешко је Михизу замерити на ономе што је писао као књижевни критичар и ту му тражите слабе тачке. Али, имамо право да жалимо што нам није оставио књигу о Милошу Црњанском. Мада, ако се погледа разговор вођен у редакцији *Дела* поводом *Друге књиге Сеоба* Милоша Црњанског, видеће се да је тон и смер разговора дао управо Михиз – који је у том разговору водио главну реч.

Наравно, имао је Михиз и своју меру заслепљености: био је то Марко Ристић – „државни писац”, који је у послератним годинама прештампавао своје старе текстове – „благо” их фалсификујући – и величао своју херојску прошлост. Са лакоћом се могу објаснити многи ставови Борислава Михајловића Михиза том жељом да буде са друге стране Марка Ристића. На пример, наслов Михизове књиге је *Од истог читаоца*, а са друге стране је Ристићев наслов *Од истог писца*. (Из тог угла нам је јасна и најкраћа, ефектна, књижевна критика: „Ни Марко, ни Јанко.”) Али, све је то Михиз; и таквог Михиза нам је представила мр Бојана Поповић.

Притом, кандидаткиња нам даје и обресе – онолико колико је то могло да се дâ – Михизовог присуства у књижевности и усменом речју. Човек, који у време док је био у пуној снази, није затварао уста и чије су многе драгоцене странице остале у

ваздуху, овде се указује и као жив човек. (Као да се оправдава наслов тезе *Живот и дело Бориалава Михајловића Михиза.*)

Узгред, понекад је и избор теме већ велика ствар.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији

уз напомену:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Полазећи од чињенице да о Бориславу Михајловићу Михизу нико није писао имајући у виду његов укупан књижевни рад (који је разноврстан: песник, књижевни критичар, антологичар, драмски писац), кандидаткиња мр Бојана Поповић попунила је празнину у нашој књижевној науци. Од тренутка када је Борислав Михајловић Михиз умро (1997) прошло је и мало и много времена; мало да би се потребна историјска дистанца са лакоћом успоставила; а много, јер су главни сведоци и учесници једног периода у нашој књижевности ишчезли са књижевне сцене. Наравно, ове привидне непогодности кандидаткиња, мр Бојана Поповић, окренула је у своју корист. Поред драгоцене, минуциозне анализе Михајловићевог дела, успела је да прикаже и утицај који је Михиз имао; једном речју, пред нама се створио и „проговорио” усмени Михиз. Дакле, поред књижевноисторијског ситуирања књижевног рада Борислава Михајловића Михиза мр Бојана Поповић нам је дала и више него што је то задата тема од ње тражила.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

НАПОМЕНА: Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Кандидаткиња, мр Бојана Поповић, прилагодила се конкретним захтевима које је тема *Живот и дело Борислава Михајловића Михиза* од ње захтевала. Од почетка до краја рада имала је у виду оно што је целина дела Борислава Михајловића Михиза – и кад је издвојено посматрала његов песнички, књижевно-критички, антологичарски или позоришни рад – увек је имала у виду оно што је заједнички именован укупне Михизове књижевне делатности.

Истраживања мр Бојане Поповић су аргументована, заснована на пажљивом читању и успостављању неопходног контекста, а притом високо литерарна. Као резултат тога је незаобилазна монографија о делу Борислава Михајловића Михиза.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
НАПОМЕНА: Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.
1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме
2. Да ли дисертација садржи све битне елементе
3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци
4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања
1. Дисертација кандидаткиње мр Бојане Поповић <i>Живот и дело Борислава Михајловића Михиза</i> у потпуности је написана у складу са образложењем наведеним у пријави тезе;
2. Докторска дисертација <i>Живот и дело Борислава Михајловића Михиза</i> садржи све битне елементе;
3. По монографски целовитом, систематичном и детаљном осветљавању живота и дела Борислава Михајловића Михиза докторска дисертација представља оригиналан и валидан допринос науци;
4. Дисертација нема недостатака који би утицали на резултате истраживања.
X ПРЕДЛОГ:
На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:
да се докторска дисертација <i>Живот и дело Борислава Михајловића Михиза</i> прихвати, а кандидату, мр Бојани Поповић, одобри одбрана.

Нови Сад,
25. август 2015.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

_____
др Миливој Ненин, ред. проф., ментор

_____
др Горана Раичевић, ред. проф.

_____
др Мило Ломпар, ред. проф.